

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομική Αναλύτρια
okosma@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία
Παρασκευή Πετροπούλου
(Οικονομική Αναλύτρια) για τα
χρήσιμα σχόλια και τις
παρατηρήσεις της.

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάζουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Επιβραδύνθηκε ο ρυθμός πτώσης του ποσοστού ανεργίας, η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε και το εξωτερικό εμπόριο μειώθηκε περαιτέρω

- Το ποσοστό ανεργίας, δηλαδή ο λόγος των ανέργων ως προς το εργατικό δυναμικό, διαμορφώθηκε στο 24,59% το Νοέμβριο 2015. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 καταγράφηκε οριακή μείωση 0,06 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) ενώ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2014 η πτώση ήταν 1,30 ΠΜ.
- Τους τελευταίους έξι μήνες παρατηρείται επιβράδυνση στο ρυθμό πτώσης του ποσοστού ανεργίας. Αυτό το στοιχείο, παράλληλα με την πρόσφατη πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (χειμερινές προβλέψεις, 4/2/2016) για αρνητικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης το 2016, σηματοδοτεί ότι στο τρέχον έτος η πτωτική πορεία του ποσοστού ανεργίας είναι πιθανό να αντιστραφεί. Το γεγονός αυτό αναμένεται να έχει αρνητικές συνέπειες για τις παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας. Για παράδειγμα, το υψηλό ποσοστό των μακροχρόνιων ανέργων οδηγεί σε απαξίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ως εκ τούτου σε μείωση του δυνητικού προϊόντος της οικονομίας. Επιπρόσθετα, η δυνατότητα της οικονομίας να χρηματοδοτήσει στο μέλλον το ίδιο επίπεδο κοινωνικών παροχών όπως αυτό στο παρόν τίθενται εν αμφιβόλω.
- Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης για τα έτη 2015, 2016 και 2017 αναμένεται να διαμορφωθεί στο 0,00%, -0,70% και 2,74% αντίστοιχα. Στην περίπτωση που επαληθευθούν οι εν λόγω προβλέψεις τότε η τριετία 2013-2016 θα χαρακτηριστεί ως περίοδος στασιμότητας. Υπενθυμίζουμε ότι σύμφωνα με τις αντίστοιχες χειμερινές εκτιμήσεις του 2015, ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης για τα έτη 2015 και 2016 αναμένετο στο 2,5% και 3,6% αντίστοιχα.
- Παρά το γεγονός ότι η αναμενόμενη ύφεση του 2015 τείνει να αποδειχτεί ηπιότερη από τις προβλέψεις των καλοκαιρινών μηνών, πτωτικά ρίσκα για τις προοπτικές της οικονομίας εξακολουθούν να υφίστανται. Η «ανθεκτικότητα» της ιδιωτικής κατανάλωσης σε ένα περιβάλλον αρνητικού ρυθμού αποταμίευσης (από την πλευρά των νοικοκυριών), η συρρίκνωση των επενδύσεων και η μείωση των εξαγωγών αποτελούν «συνταγή» για τη δημιουργία συνθηκών στασιμότητας στο παρόν και νέας ύφεσης στο μέλλον.
- Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε ετήσια αύξηση 5,19% το Δεκέμβριο 2015. Το αντίστοιχο μέγεθος το Νοέμβριο 2015 ήταν 2,00%. Για το σύνολο του έτους η μέση ετήσια μεταβολή ήταν 0,65%. Η εν λόγω θετική επίδοση προέρχεται κυρίως από το 2^ο εξάμηνο 2015.
- Σύμφωνα με τα στοιχεία εμπορευματικών συναλλαγών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., οι εξαγωγές κατέγραψαν ετήσια μείωση 2,61% το Δεκέμβριο 2015. Το αντίστοιχο μέγεθος για τις εισαγωγές ήταν -7,91%. Για το σύνολο του έτους οι εξαγωγές μειώθηκαν €1,39 δις ή 5,12% ενώ οι εισαγωγές συρρικνώθηκαν €4,55 δις ή 9,45%.

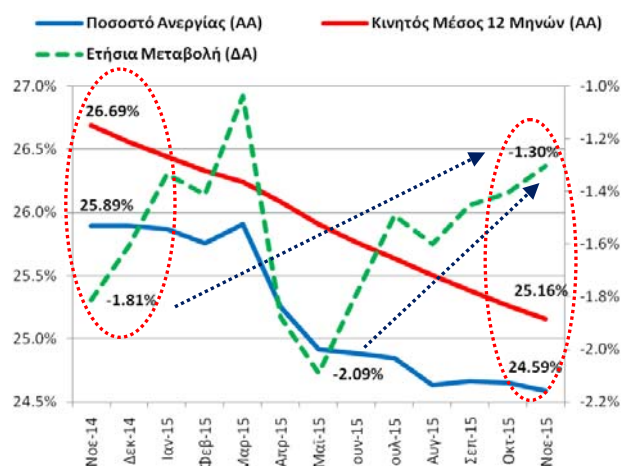

Πηγή: Bloomberg

Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,59% το Νοέμβριο 2015. Αυτό το μέγεθος αντιστοιχεί σε 3.621 χιλ απασχολούμενους και σε 1.181 χιλ ανέργους. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε οριακή πτώση 0,06 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) ενώ σε σχέση με το Νοέμβριο 2014 η μείωση ήταν 1,30 ΠΜ. Τους τελευταίους έξι μήνες παρατηρείται επιβράδυνση στο ρυθμό πτώσης του ποσοστού ανεργίας.

Η πτωτική πορεία – σε ετήσια βάση – του ποσοστού ανεργίας συνεχίστηκε για 21^ο συνεχή μήνα το Νοέμβριο 2015. Πιο αναλυτικά ο λόγος των ανέργων ως προς το εργατικό δυναμικό διαμορφώθηκε στο 24,59% από 25,89% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους (βλέπε Σχήμα 1).¹ Αυτή η μεταβολή ισοδυναμεί με πτώση 1,30 ποσοστιαίων μονάδων (ΠΜ) ή, σε όρους ατόμων, με αύξηση των απασχολούμενων κατά 82 χιλ άτομα και με μείωση των ανέργων κατά 56 χιλ άτομα. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2015 σημειώθηκε οριακή μείωση 0,06 ΠΜ. Επιπρόσθετα για το σύνολο των τελευταίων 12 μηνών το μέσο, δηλαδή ανά μήνα, ποσοστό ανεργίας ήταν 25,16%.

Σχήμα 1: Ποσοστό Ανεργίας, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία, Νοέμβριος 2014 – 2015 (%)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

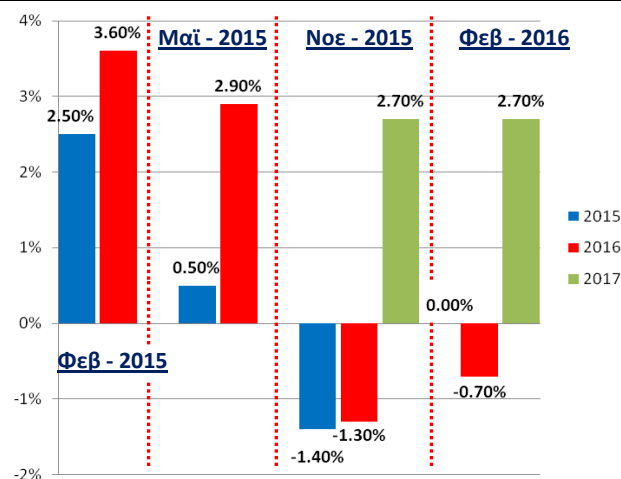
Στο Σχήμα 1, στο δεξιό κάθετο άξονα, παρουσιάζουμε την ετήσια μεταβολή του ποσοστού ανεργίας από το Νοέμβριο 2014 μέχρι το Νοέμβριο 2015. Είναι φανερό πως τους τελευταίους έξι μήνες παρατηρείται επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης του ποσοστού ανεργίας. Πιο συγκεκριμένα, το Μάιο 2015 διαμορφώθηκε στις 2,09 ΠΜ ενώ το Νοέμβριο ήταν 1,30 ΠΜ. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) για ύφεση 0,70% το 2016, αναμένουμε περαιτέρω επιβράδυνση στον προαναφερθέν ρυθμό μεταβολής. Στην περίπτωση που δεν υπάρξει βελτίωση του οικονομικού κλίματος και συνεχιστεί η

συρρίκνωση των επενδύσεων, το πρόσημο του ρυθμού μεταβολής του ποσοστού ανεργίας είναι πιθανό να αντιστραφεί από αρνητικό σε θετικό. Μια τέτοιου είδους εξέλιξη θα έχει επιπτώσεις στις παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας. Για παράδειγμα το υψηλό ποσοστό των μακροχρονίων ανέργων οδηγεί σε απαξίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ως εκ τούτου σε μείωση του δυνητικού προϊόντος της οικονομίας. Επιπρόσθετα, η δυνατότητα της οικονομίας να χρηματοδοτήσει στο μέλλον το ίδιο επίπεδο κοινωνικών παροχών όπως αυτό στο παρόν τίθενται εν αμφιβόλω.

Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις (4/2/2016) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, δηλαδή η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ, το 2015, 2016 και 2017 αναμένεται να διαμορφωθεί στο 0,00%, -0,70% και 2,74% αντίστοιχα. Με βάση αυτές τις προβλέψεις το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι το 2017 θα προσεγγίσει το 75,49% της εγχώριας παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών του 2007.

Στις 4 Φεβρουαρίου 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) δημοσίευσε τις χειμερινές μακροοικονομικές προβλέψεις της. Ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, δηλαδή η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ, το 2015, 2016 και 2017 αναμένεται να διαμορφωθεί στο 0,00%, -0,70% και 2,74% αντίστοιχα.

Σχήμα 2: Πραγματικό ΑΕΠ – 2015, 2016, 2017, Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τους Τελευταίους 12 Μήνες

Πηγή: (α) AMECO – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (β) Eurobank Research.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι οι παραπάνω προβλέψεις για τα έτη 2015 και 2016 συγκλίνουν απόλυτα με τις αντίστοιχες της εισηγητικής εκθέσεως του προϋπολογισμού 2016.² Ωστόσο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ελληνικής στατιστικής αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για το 4^ο τρίμηνο 2015, αποδεικνύεται ότι η ύφεση του 2015 θα προσεγγίσει το -0,55% σε όρους μη εποχικών

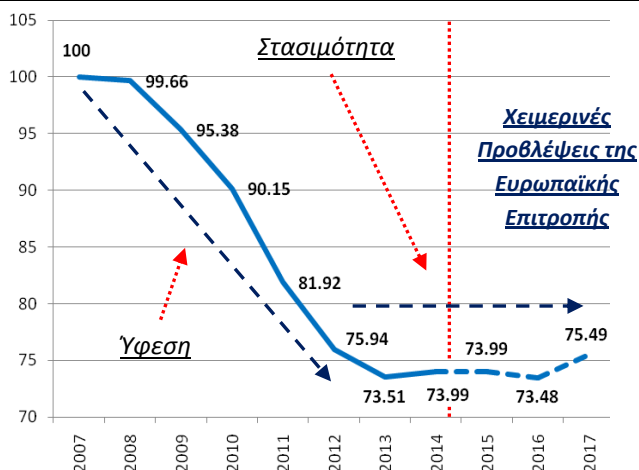
¹ Ως γνωστόν η ελληνική οικονομία έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ανάμεσα στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακολουθεί η Ισπανία με ποσοστό ανεργίας 21,00% (Νοέμβριος 2015).

² Για παράδειγμα βλέπε σελ 27:

http://www.mnec.gr/sites/default/files/financial_files/EISHGHITIKH%20EKT%202016.pdf

διορθωμένων στοιχείων και το -0,68% σε όρους εποχικών διορθωμένων στοιχείων.³ Συνεπώς, η μείωση του πραγματικού ΑΕΠ το 2015 θα είναι βαθύτερη σε σχέση με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις (π.χ. χειμερινές προβλέψεις της ΕΕ) αλλά ηπιότερη σε σχέση με τις προβλέψεις των καλοκαιρινών μηνών.⁴

Σχήμα 3: Πραγματικό ΑΕΠ – 2015, 2016, 2017, Χειμερινές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δείκτης 2007 = 100)

Πηγή: (α) AMECO – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (β) Eurobank Research.

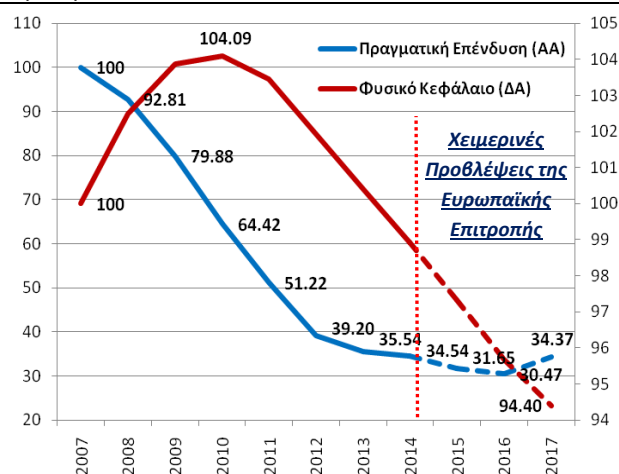
Είναι ευρέως γνωστό πως οι εκτιμήσεις για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης των ετών 2015 και 2016 παρουσίασαν έντονη μεταβλητότητα τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Στο Σχήμα 2 παρουσιάζουμε τις προβλέψεις της ΕΕ για την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ από το Φεβρουάριο 2015 μέχρι το Φεβρουάριο 2016. Το Φεβρουάριο 2015 η επίσημη εκτίμηση ήταν στο 2,50%, το Μάιο 2015 στο 0,50%, το Νοέμβριο 2015 στο -1,40% και το Φεβρουάριο 2016 στο 0,00%. Παρόμοια μεταβλητότητα – σε ποιοτικούς όρους – παρουσίασαν και οι προβλέψεις για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 2016. Το Φεβρουάριο 2015 ήταν στο 3,60%, το Μάιο 2015 στο 2,90%, το Νοέμβριο 2015 στο -1,30% και το Φεβρουάριο 2016 στο -0,70%. Οι προαναφερθείσες διακυμάνσεις οφείλονται: 1^{ον} στην αύξηση της αβεβαιότητας το 1^ο εξάμηνο 2015 λόγω των παρατεταμένων διαπραγματεύσεων ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση και τους επίσημους δανειστές, 2^{ον} στις έντονες διαταραχές του τρίτου τριμήνου 2015 όπως η τραπεζική αργία, η επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων, το δημοψήφισμα, η υπογραφή του νέου οικονομικού προγράμματος προσαρμογής και οι εθνικές εκλογές, 3^{ον} στην υποεκτίμηση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας το πρώτο εξάμηνο 2015 και κυρίως της ιδιωτικής κατανάλωσης και 4^{ον} στην υπερεκτίμηση των βραχυχρόνιων επιπτώσεων των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων.

Με βάση τις προαναφερθείσες προβλέψεις της ΕΕ καθώς και τη δημοσίευση των εκτιμήσεων των εθνικών λογαριασμών του 4^{ου}

τριμήνου 2015 από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η περίοδος 2013-2016 δύναται να χαρακτηριστεί ως περίοδος στασιμότητας. Στο Σχήμα 3 παραθέτουμε την πορεία του πραγματικού ΑΕΠ από το 2007 μέχρι το 2017. Η εν λόγω χρονολογική σειρά παρουσιάζεται σε όρους δείκτη με έτος βάσης το 2007.⁵ Οι παρατηρήσεις των ετών 2015, 2016 και 2017 βασίζονται στις χειμερινές προβλέψεις της ΕΕ.

Είναι φανερό πως ακόμα και στην περίπτωση που επαληθευτούν οι προβλέψεις για σχετικά ήπια ύφεση το 2016 (-0,70%) και ανάκαμψη το 2017 (2,74%), το πραγματικό ΑΕΠ το 2017 αναμένεται να βρεθεί σε επίπεδα παρόμοια με αυτά του 2012 προσεγγίζοντας παράλληλα το 75,49% του αντιστοίχου μεγέθους του 2007. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου, ήτοι επενδύσεις εκτός συσσωρεύσεως αποθεμάτων, προβλέπεται ότι το 2017 θα αντιστοιχεί στο 34,37% του αντιστοίχου μεγέθους του 2007. Τέλος, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 4, το πολύ χαμηλό επίπεδο επενδύσεων δεν επαρκεί για την αντικατάσταση του φυσικού κεφαλαίου που αποσβένεται σε κάθε περίοδο (π.χ. έτος) και ως εκ τούτου το τελευταίο παρουσιάζει πτωτική πορεία από το 2010 και έπειτα.

Σχήμα 4: Πραγματική Επένδυση και Πραγματικό Φυσικό Κεφάλαιο – 2015, 2016, 2017, Χειμερινές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (δείκτες 2007 = 100)

Πηγή: (α) AMECO – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε ετήσια αύξηση 5,19% το Δεκέμβριο 2015. Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου 2015 – Δεκεμβρίου 2015 η μέση ετήσια μεταβολή ήταν 0,65%. Η εν λόγω θετική επίδοση προήλθε κυρίως από το 2^ο εξάμηνο 2015. Πιο συγκεκριμένα, η μέση ετήσια μεταβολή διαμορφώθηκε στο 1,76% από -0,46% το 1^ο εξάμηνο 2015.

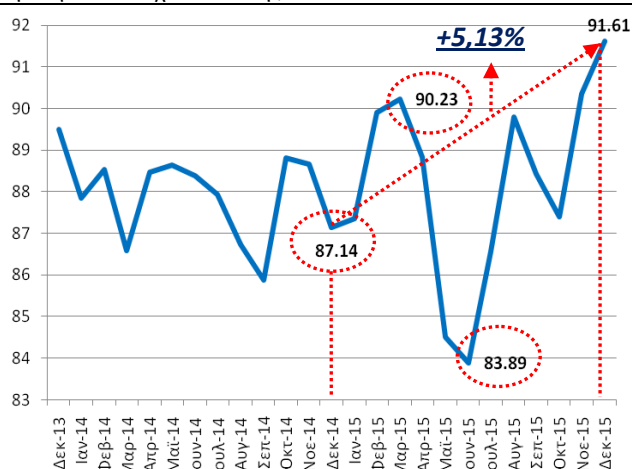
³ Για την εν λόγω δημοσίευση θα υπάρξει σχετική αναφορά – ανάλυση στο επόμενο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

⁴ Για παράδειγμα όταν υπεγράφη το 3^ο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής (19/8/2015), η πρόβλεψη της ΕΕ για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 2015 ήταν στο -2,30%.

⁵ Δηλαδή διαιρούμε κάθε παρατήρηση, ήτοι 2007-2017, με το αντίστοιχο μέγεθος του 2007. Στη συνέχεια πολλαπλασιάζουμε τον προαναφερθέν λόγο με το 100.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ελληνικής στατιστικής αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε – σε όρους ετήσιας μεταβολής – 5,19% το Δεκέμβριο 2015.⁶ Σε όλους τους επί μέρους τομείς σημειώθηκε άνοδος της παραγωγής. Πιο αναλυτικά, στα ορυχεία και τα λατομεία καταγράφηκε αύξηση 9,6%, στις μεταποιητικές βιομηχανίες 3,3%, στον ηλεκτρισμό 11,3% και στην παροχή νερού 0,9%. Σε ότι αφορά την ταξινόμηση της βιομηχανικής παραγωγής σε κύριες ομάδες βιομηχανικών κλάδων οι ετήσιες μεταβολές είχαν ως εξής: ενέργεια 7,9%, ενδιάμεσα αγαθά 2,5%, κεφαλαιουχικά αγαθά -5,5%, διαρκή καταναλωτικά αγαθά 12,8% και μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά 5,8%.

Σχήμα 6: Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής – Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία (δείκτης 2010 = 100)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου 2015 – Δεκεμβρίου 2015 η μέση ετήσια μεταβολή του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής ήταν 0,65%. Συνεπώς ο εν λόγω κλάδος αναμένεται να έχει θετική – έστω και οριακά – συνεισφορά στο πραγματικό ΑΕΠ του 2015. Αυτή η επίδοση προήλθε κυρίως από το 2^ο εξάμηνο 2015. Πιο αναλυτικά, η μέση ετήσια μεταβολή το 1^ο εξάμηνο 2015 ήταν - 0,46% ενώ το 2^ο εξάμηνο 2015 διαμορφώθηκε στο 1,76%.

Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), η οικονομία της Ευρωζώνης συνεχίζει να αναπτύσσεται για τέταρτο συνεχές έτος με μέτριο ρυθμό, με κύριο πυλώνα ανάπτυξης την ιδιωτική κατανάλωση. Εντούτοις, η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις και, συνεπώς, αυξάνονται οι κίνδυνοι για την αναπτυξιακή πορεία της Ευρωζώνης.

Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ευρωζώνη αναμένεται να αυξηθεί σε 1,7% το 2016 και 1,9% το 2017, από 1,6% το 2015 (βλέπε Πίνακα 1). Παράγοντες που ευνοούν την ανάπτυξη είναι οι χαμηλές τιμές πετρελαίου, οι ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης

και η χαμηλότερη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ. Οι τιμές πετρελαίου αναμένεται να παραμείνουν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας (ΔΥΕ) να τονίζει σε πρόσφατη έκθεσή της ότι η πετρελαϊκή προσφορά συγκριτικά με τη ζήτηση, καταγράφεται μεγαλύτερη από την αναμενόμενη στις αρχές του 2016. Παρόλα αυτά, οι κίνδυνοι που απειλούν την αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας εντείνονται, καθώς ο ρυθμός ανάπτυξης στην Κίνα και σε άλλες αναδυόμενες οικονομίες επιβραδύνεται, το παγκόσμιο εμπόριο μειώνεται και υπάρχει μεγάλη γεωπολιτική και πολιτική αβεβαιότητα. Επιπλέον, μια νέα πτώση των τιμών του πετρελαίου θα μπορούσε ενδεχομένως να έχει αρνητικές συνέπειες στις πετρελαιοεξαγωγικές χώρες και κατ' επέκταση να οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης για τις εξαγωγές της Ευρωζώνης.

Αξίζει να σημειωθεί πως μέχρι το 2017 οι οικονομίες όλων των κρατών-μελών της Ευρωζώνης αναμένεται να σημειώσουν θετικό ρυθμό ανάπτυξης. Ωστόσο, οι αποκλίσεις στις οικονομικές επιδόσεις των χωρών της Ευρωζώνης αναμένεται να διατηρηθούν, εξαιτίας των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών στην εκάστοτε χώρα αλλά και των διαφορετικών θέσεων στον οικονομικό κύκλο. Βασικός μοχλός της ανάπτυξης κατά την επόμενη διετία αναμένεται να παραμείνει η ιδιωτική κατανάλωση, επωφελούμενη από τη βελτίωση στην αγορά εργασίας και την αύξηση των πραγματικών διαθέσιμων εισοδημάτων. Οι επενδύσεις αναμένεται να αναπτυχθούν σταδιακά, καθώς η ζήτηση και τα περιθώρια κέρδους θα αυξάνονται, οι συνθήκες χρηματοδότησης θα βελτιώνονται και η απομόχλευση θα μειώνεται σταδιακά.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, η απασχόληση αναμένεται να εξακολουθήσει να παρουσιάζει αυξητική τάση το 2016 αλλά με συγκρατημένο ρυθμό. Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να συνεχίσει την πτωτική του πορεία, αν και με βραδύτερο ρυθμό σε σχέση με το 2015. Σύμφωνα με την έκθεση της ΕΕ, για το σύνολο της Ευρωζώνης το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα κυμανθεί σε 10,5% το 2016 και σε 10,2% το 2017, από 11,0% το 2015. Η μείωση του ποσοστού ανεργίας θα είναι, ωστόσο, εντονότερη στα κράτη-μέλη που έχουν υλοποιήσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το συνολικό έλλειμμα γενικής κυβέρνησης στην Ευρωζώνη αναμένεται να μειωθεί στο 1,9% του ΑΕΠ το 2016 και στο 1,6% του ΑΕΠ το 2017, από 2,2% το 2015. Η πτώση του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης οφείλεται κυρίως στην αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας και, σε μικρότερο βαθμό, στη μείωση των δαπανών για πληρωμές τόκων. Τέλος, ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα μειωθεί σε 92,7% το 2016 και 91,3% το 2017 από 93,5% το 2015.

Αναφορικά με τον πληθωρισμό, η ΕΕ σημειώνει ότι οι αυξήσεις του δείκτη τιμών καταναλωτή αναμένεται να παραμείνουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα κατά τους πρώτους έξι μήνες του έτους, και να αρχίσουν ενδεχομένως να αυξάνονται από το δεύτερο εξάμηνο όταν εξασθενίσουν οι επιπτώσεις της απότομης πτώσης των τιμών του πετρελαίου. Για το σύνολο του 2016, το ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού στην Ευρωζώνη εκτιμάται ότι θα αυξηθεί οριακά στο 0,5% από 0,0% το 2015, εν μέρει λόγω της περιορισμένης αύξησης των μισθών. Για το 2017, αναμένεται σταδιακή αύξηση

⁶ Όπως αναφέρεται στο αντίστοιχο δελτίο τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής δείχνει την εξέλιξη της προστιθέμενης αξίας κόστους συντελεστών παραγωγής σε σταθερές τιμές.

του πληθωρισμού στο 1,5% ετησίως, καθώς οι υψηλότεροι μισθοί, η ενισχυμένη εγχώρια ζήτηση και η ελαφρά αύξηση των τιμών του πετρελαίου θα εντείνουν τις πιέσεις στις τιμές.

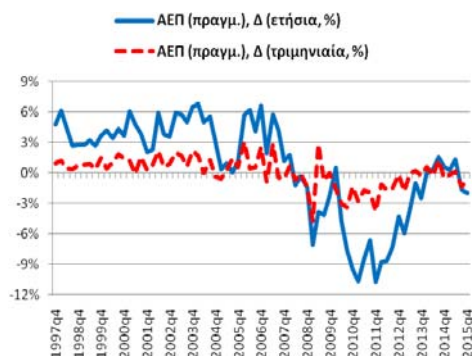
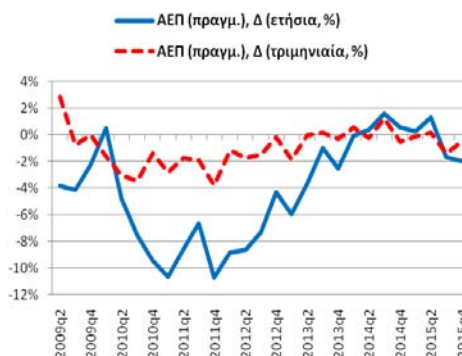
Πίνακας 1: Προβλέψεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρωζώνη

	Φεβρουάριος 2016		Νοέμβριος 2015	
	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
ΑΕΠ	1,7%	1,9%	1,8%	1,9%
Πληθωρισμός	0,5%	1,5%	1,0%	1,6%
Ποσοστό ανεργίας	10,5%	10,2%	10,6%	10,3%
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	-1,9%	-1,6%	-1,8%	-1,5%
Χρέος γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	92,7%	91,3%	92,9%	91,3%

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής ΟικονομίαςΜεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%

Το **4ο τρίμηνο (2015)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν **-1,97%** (-1,70% 2015q3 και 0,57% 2014q4). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν **-0,55%** (-1,37% 2015q3 και 0,50% 2014q4).

Συνολική Περίοδος: 1997q4-2015q4Υποπερίοδος: 2009q2-2015q4

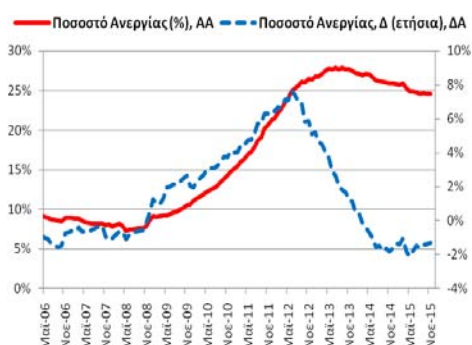
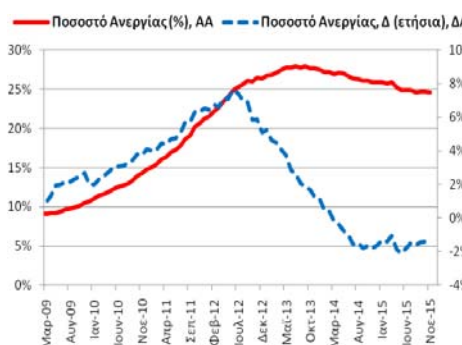
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 1997q4– 2015q4
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,61%
Διάμεσος: 1,81%
Μέγιστο: 6,85% (2004q1)
Ελάχιστο: -10,73% (2011q4)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 12/2/2016
(εκτιμήσεις)
Επομ. δημ.: 29/2/2016
(προσωρινά στοιχεία)

Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Τον **Νοέμβριο (2015)** το ποσοστό **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,59%** (24,65%, 10/2015 και 25,89%, 11/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή** ήταν **-1,30 ΠΜ** (-1,41 ΠΜ 10/2015 και -1,81 ΠΜ 11/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανήλθε στα **3,621 εκ** άτομα (3,620 εκ, 10/2015 και 3,539 εκ, 11/2014) και των **ανέργων** στα **1,181 εκ** άτομα (1,184 εκ, 10/2015 και 1,236 εκ 11/2014).

Συνολική Περίοδος: 5/2006–11/2015Υποπερίοδος: 3/2009–11/2015

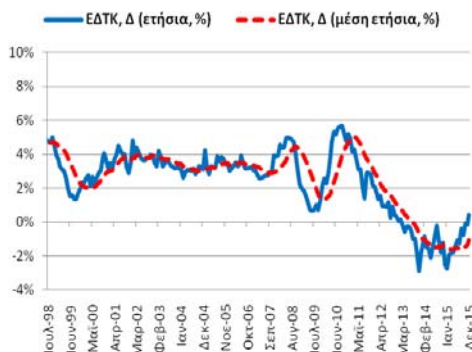
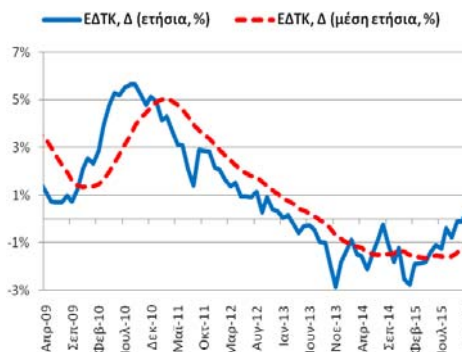
Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Περίοδος: 5/2006 - 11/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,97%
Διάμεσος: 15,08%
Μέγιστο: 27,91% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
ΑΑ = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 11/2/2016
Επομ. δημ.: 10/3/2016

Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Το **Δεκέμβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **0,39%** (-0,12%, 11/2015 και -2,53%, 12/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,09%** (-1,34%, 11/2015 και -1,39%, 12/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-0,17%** (-0,74%, 11/2015 και -2,61%, 12/2015) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή** ήταν στο **-1,73%** (-1,94%, 11/2015 και -1,31%, 12/2014).

Συνολική Περίοδος: 7/1998–12/2015Υποπερίοδος: 4/2009–12/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

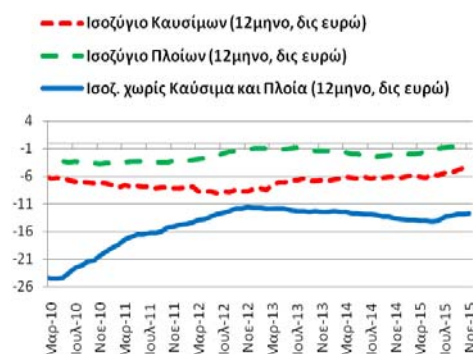
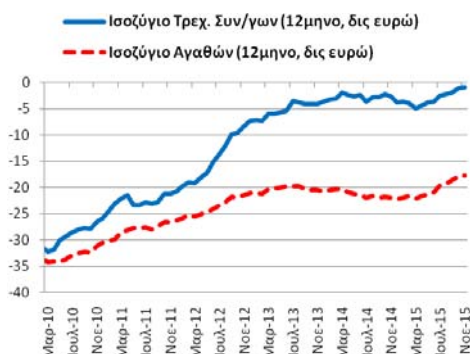
Περίοδος: 7/1998 - 12/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,41%
Διάμεσος: 3,03%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 13/1/2016
Επομ. δημ.: 17/2/2016

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

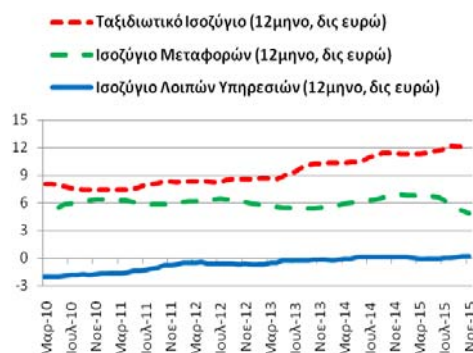
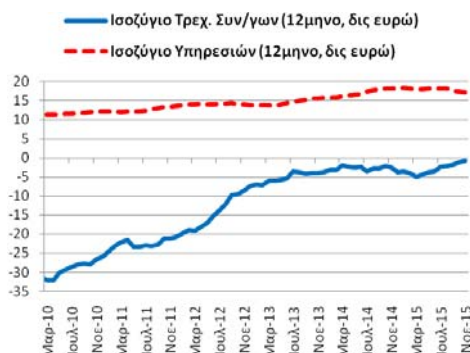
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (σωρευτικό άθροισμα περιόδου 12 μηνών)Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (3/2010-11/2015)Επί μέρους Ισοζύγια (3/2010-11/2015)

Δημοσίευση: 20/1/2016

Ισοζύγιο: Αγαθών (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

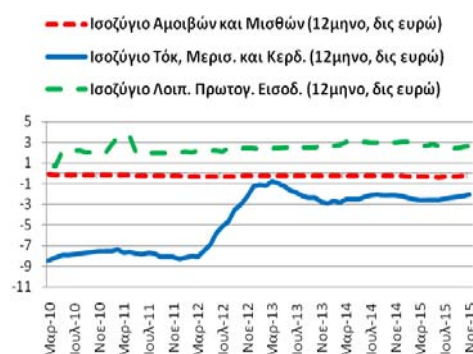
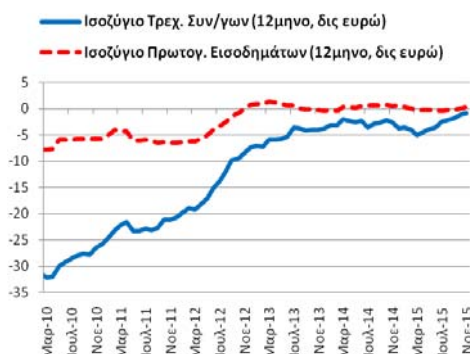
Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **-0,82 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: -1,09 και 12/2013-11/2014: -2,56).

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **αγαθών** διαμορφώθηκε στα **-17,79 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: -17,90 και 12/2013-11/2014: -21,87).

Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

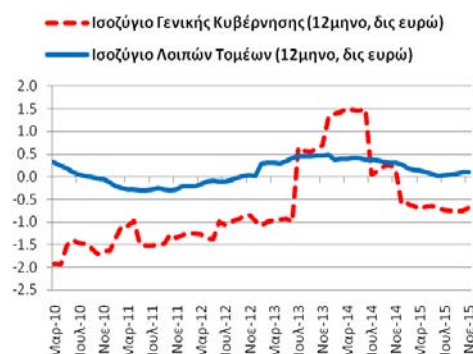
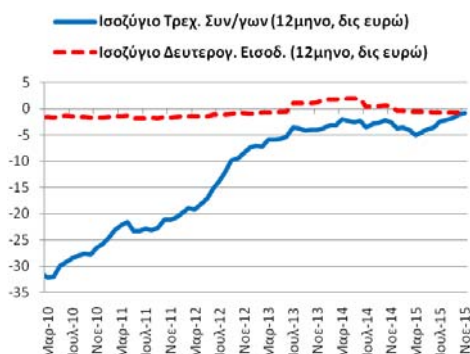
Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **17,19 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: 17,38 και 12/2013-11/2014: 18,28).

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **ταξιδιωτικό** διαμορφώθηκε στα **12,11 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: 12,08 και 12/2013-11/2014: 11,36).

Ισοζύγιο: Πρωτογενών Εισοδημάτων (αμοιβ. & μισθ., τόκων, μερισμ. & κερδ., και λοιπ. πρωτογ. εισοδ.)

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **πρωτογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **0,37 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: 0,07 και 12/2013-11/2014: 0,56).

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,05 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: -2,24 και 12/2013-11/2014: -2,12).

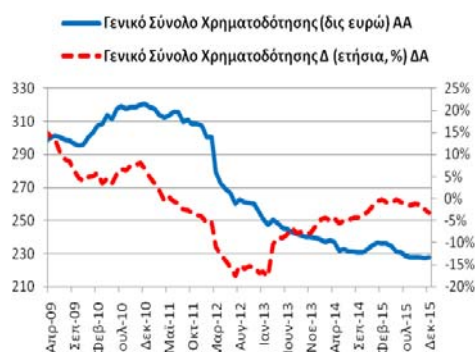
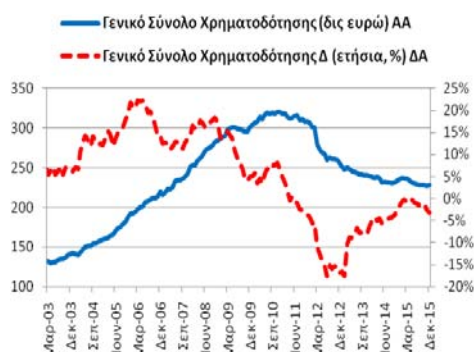
Ισοζύγιο: Δευτερογενών Εισοδημάτων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **δευτερογενών εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-0,58 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: -0,65 και 12/2013-11/2014: 0,47).

Το διάστημα **Δεκεμβρίου 2014 - Νοεμβρίου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **-0,68 δις ευρώ** (11/2014-10/2015: -0,75 και 12/2013-11/2014: 0,16).

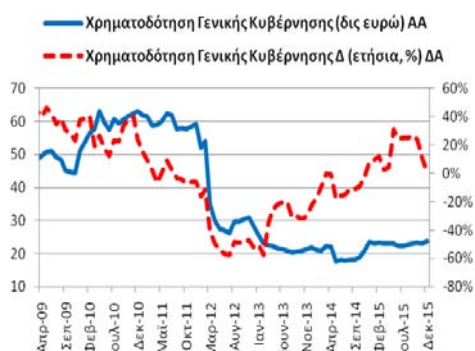
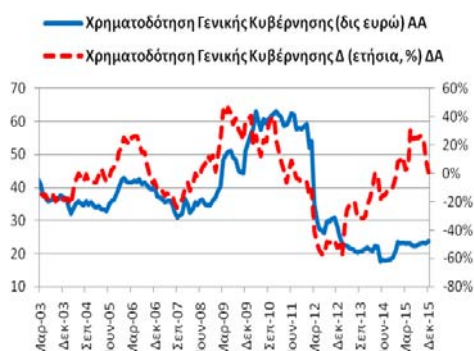
Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη δημοσίευση: 20/2/2016

Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 3/2003-12/2015Υποπερίοδος: 4/2009-12/2015Δημοσίευση: 29/1/2015Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **227,65 δις ευρώ** (11/2015: 227,25 δις ευρώ και 12/2014: 235,20 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,21%** (11/2015: -2,40% και 12/2014: -1,73%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

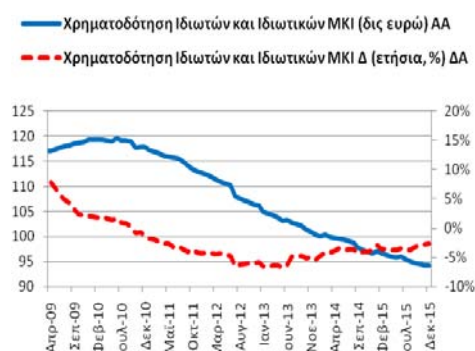
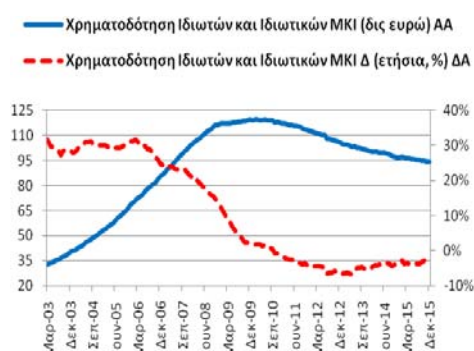
■ Το **Δεκέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **23,72 δις ευρώ** (11/2015: 23,00 δις ευρώ και 12/2014: 23,56 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,66%** (11/2015: 10,42% και 12/2014: 8,01%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,36 δις ευρώ** (11/2015: 96,54 δις ευρώ και 12/2014: 101,35 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,92%** (11/2015: -5,00% και 12/2014: -1,79%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ΙΜΚΙ** ανήλθε στα **94,16 δις ευρώ** (11/2015: 94,26 δις ευρώ και 12/2014: 96,70 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-2,63%** (11/2015: -2,74% και 12/2014: -3,71%).

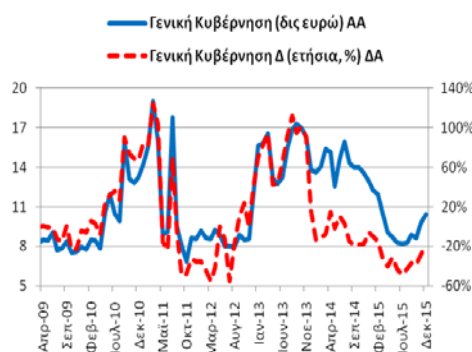
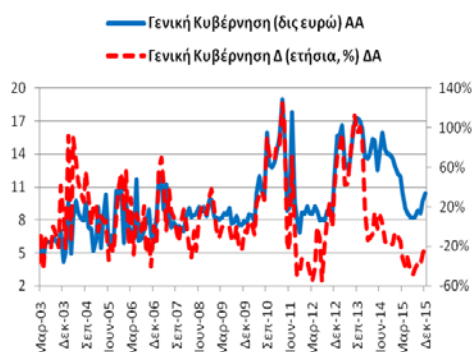
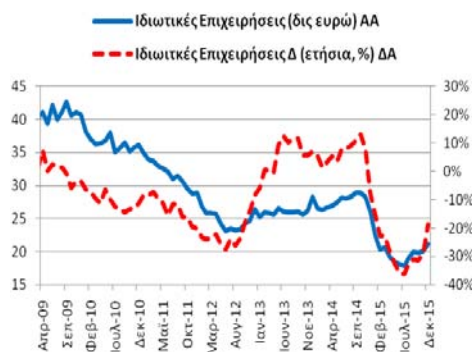
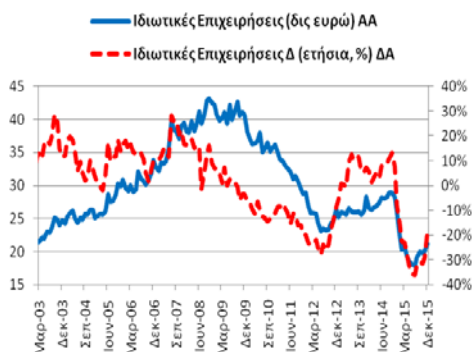
Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 3/2003-12/2015Υποπερίοδος: 4/2009-12/2015Δημοσίευση: 29/1/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **157,81 δισ. ευρώ** (11/2015: 155,19 δισ. ευρώ και 12/2014: 207,89 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-24,09%** (11/2015: -27,26% και 12/2014: -2,33%).

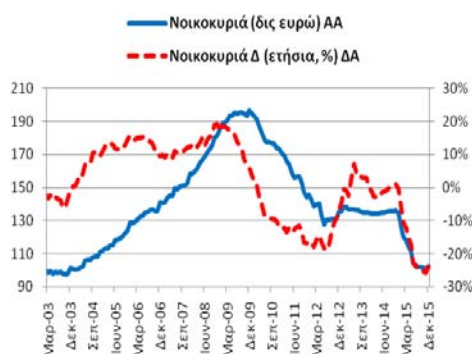
■ Το **Δεκέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **10,41 δισ. ευρώ** (11/2015: 9,77 δισ. ευρώ και 12/2014: 12,93 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-19,52%** (11/2015: -27,88% και 12/2014: -6,04%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **21,19 δισ. ευρώ** (11/2015: 20,03 δισ. ευρώ και 12/2014: 26,05 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-18,65%** (11/2015: -29,08% και 12/2014: -7,82%).

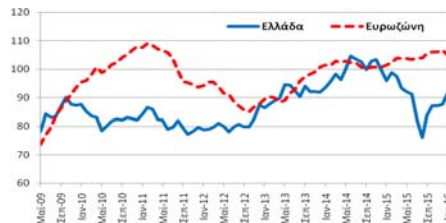
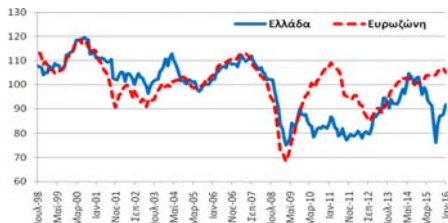
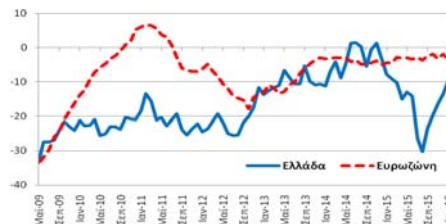
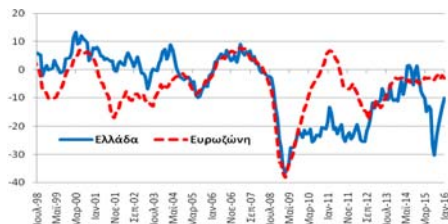
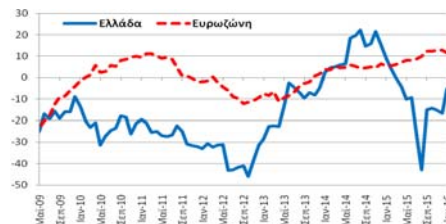
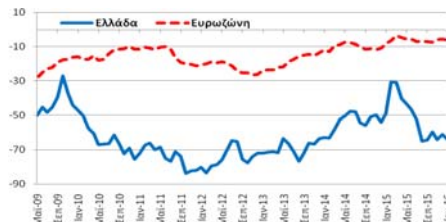
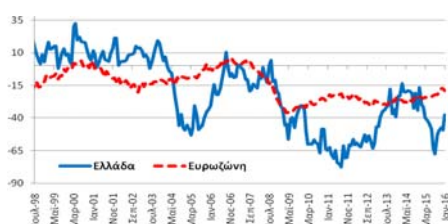
Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

■ Το **Δεκέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών και ΙΜΚΙ** ανήλθαν στα **102,19 δισ. ευρώ** (11/2015: 100,88 δισ. ευρώ και 12/2014: 134,24 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-23,88%** (12/2015: -25,86% και 12/2014: -0,56%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α5: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος - Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και ΕυρωζώνηΣυνολική Περίοδος: 7/1998-1/2016Υποπερίοδος: 5/2009-1/2016Δημοσίευση: 28/1/2016Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης ΕμπιστοσύνηςΒιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (91,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 4,0 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -4,3 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-10,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,5 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -2,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-5,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 11,3 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -14,3 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-63,9 μονάδες) **επιδεινώθηκε** κατά -2,8 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -14,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-3,4 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 1,9 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -2,4 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Τον **Ιανουάριο** (2016) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-37,9 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 11,2 μονάδες σε σχέση με το **Δεκέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -8,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α6 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 16/2/2016														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών							
Βασική Επισκόπηση														
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-1.97%	2015q4	-1.70%	2015q3	0.57%	2014q4	-2.50%	2013q4	-4.32%	2012q4
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (αοα, %)	Ναι	-0.55%		-1.37%		-0.50%		-0.28%		-0.16%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ		δς ευρώ	-	185.51	2014	184.31	2013	190.39	2012	205.39	2011	226.03	2010
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν					177.56		180.39		191.20		207.03		226.03	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	24.65%	Οκτ-15	24.67%	Σεπ-15	26.06%	Οκτ-14	27.70%	Οκτ-13	26.04%	Οκτ-12
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (γογ, %)	-	-0.17%	Δεκ-15	-0.74%	Νοε-15	-2.61%	Δεκ-14	-1.71%	Δεκ-13	0.80%	Δεκ-12
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή					0.39%		-0.12%		-2.53%		-1.82%		0.33%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		Δ (γογ, %)	-	-1.38%	2015q3	-0.93%	2015q2	-0.64%	2014q3	-3.48%	2013q3	-0.18%	2012q3
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-0.64%	2015q3	2.42%	2015q2	-0.77%	2014q3	-1.92%	2013q3	-7.91%	2012q3
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση					0.40%		-1.47%		-3.51%		-0.25%		-14.61%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)					-13.59%		-1.51%		2.05%		-5.40%		-31.98%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					-10.01%		2.62%		7.22%		6.88%		-0.89%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)					-20.10%		-3.38%		5.91%		6.98%		-16.95%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	Δ (γογ, %)	-	-2.80%	2015q3	-1.02%	2015q2	0.78%	2014q3	1.28%	2013q3	-0.78%	2012q3
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					-4.42%		-1.04%		3.79%		1.11%		-1.68%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστους Εργασίας (ανά άτομο)					-2.42%		-3.97%		-2.72%		-6.05%		-4.55%	
Ονομ. Μοναδ. Κόστους Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)					-2.66%		-3.44%		-2.25%		-5.38%		-3.77%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χλ άτομα	Ναι	3620.75	Νοε-15	3619.75	Οκτ-15	3539.00	Νοε-14	3483.62	Νοε-13	3583.78	Νοε-12
Άνεργοι					1180.52		1184.23		1236.37		1334.79		1290.03	
Εργατικό Δυναμικό					4801.27		4803.98		4775.37		4818.41		4873.82	
Μη Ενεργός Πληθυσμός					3269.08		3269.86		3339.86		3348.42		3342.15	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	Δ (γογ, %)	-	-5.38%	2015q4	-5.78%	2015q3	-5.53%	2014q4	-9.59%	2013q4	-12.84%	2012q4
Συνολική Οκοδ. Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	(1), (7)			7.17%	Νοε-15	-11.35%	Οκτ-15	-30.92%	Νοε-14	36.25%	Νοε-13	-66.56%	Νοε-12
Βιομηχανία και Εμπόριο														
Δείκτης Υπευθύνων Παραγγελιών (PMI)	m	(6), (7)	ΜΔ	Ναι	50.0	Ιαν-16	50.2	Δεκ-15	48.3	Ιαν-15	51.2	Ιαν-14	41.7	Ιαν-13
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	5.19%	Δεκ-15	2.00%	Νοε-15	-2.74%	Δεκ-14	-1.39%	Δεκ-13	1.86%	Δεκ-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία					-10.14%	Νοε-15	-18.77%	Οκτ-15	-0.61%	Νοε-14	-11.55%	Νοε-13	4.60%	Νοε-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο					-5.52%		-3.62%		-1.41%		-0.08%		-16.50%	
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο					-4.55%		-2.38%		-1.27%		2.86%		-16.70%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-11.23%	2015q3	-3.26%	2015q2	1.18%	2014q3	-11.13%	2013q3	-9.12%	2012q3
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκινητ.					-9.73%		10.06%		19.89%		-5.17%		-32.41%	
Εξωτερικοί Τομείς														
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	12m	(2), (7)	δς ευρώ	-	-0.82	Νοε-15	-1.09	Οκτ-15	-2.56	Νοε-14	-4.02	Νοε-13	-8.51	Νοε-12
Α. Εμπορικό Ισοζύγιο (Α1+Α2+Α3)					-17.79		-17.90		-21.87		-20.53		-21.53	
Α1. Καυσιμών					-4.41		-4.50		-6.11		-6.69		-8.72	
Α2. Πλοίων					-0.59		-0.58		-2.10		-1.41		-1.27	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία					-12.79		-12.82		-13.65		-12.43		-11.54	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)					17.19		17.38		18.28		15.58		13.99	
Β1. Ταξιδιωτικό					12.11		12.08		11.36		10.28		8.58	
Β2. Μεταφορών					4.85		5.14		6.80		5.46		6.06	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών					0.22		0.17		0.12		-0.17		-0.64	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)					0.37		0.07		0.56		-0.22		-0.16	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών					-0.25		-0.28		-0.26		-0.24		-0.28	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών					-2.05		-2.24		-2.12		-2.72		-2.32	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων					2.67		2.59		2.94		2.73		2.44	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)					-0.58		-0.65		0.47		1.16		-0.81	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης					-0.68		-0.75		0.16		0.69		-0.84	
Δ2. Λοιπών Τομέων					0.10		0.10		0.31		0.47		0.03	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)														
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (7)	%	-	-3.60%	2014	-12.40%	2013	-8.80%	2012	-10.20%	2011	-11.20%	2010
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					0.40%		8.40%		-3.70%		-3.00%		-5.30%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ					178.60%		177.00%		159.40%		172.00%		146.20%	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)														
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (7)	δς ευρώ	-	51.42	Δεκ-15	44.94	Νοε-15	39.76	Οκτ-15	34.29	Σεπ-15	30.77	Αυγ-15
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-				53.09		46.25		41.86		36.34		34.92	
Απόκλιση - Έσοδα					-1.67		-1.32		-2.11		-2.05		-4.15	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-				54.95		46.18		37.73		36.20		31.87	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-				55.66		49.26		40.89		40.08		36.61	
Απόκλιση - Δαπάνες					-0.71		-3.07		-3.17		-3.88		-4.74	
Πρωτογενές Αποτελ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-				2.27		4.34		4.53		3.07		3.80	
Πρωτογενές Αποτελ. Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-				3.26		2.65		2.42		1.27		3.26	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-				-3.53		-1.25		-0.79		-1.90		-1.10	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-				-2.57		-3.00		-2.88		-3.74		-1.69	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας														
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.30%	3/12/14	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/14	0.00%	8/5/13
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου	-				0.05%		0.05%		0.15%		0.25%		0.50%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης	-				0.30%		0.30%		0.40%		0.75%		1.00%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια														
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη)	m	(2), (7)	%	-	9.08%	Ιαν-16	8.21%	Δεκ-15	9.48%	Ιαν-15	8.18%	Ιαν-14	11.10%	Ιαν-13
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)					0.56%	Δεκ-15	0.58%	Νοε-15	1.15%	Δεκ-14	1.81%	Δεκ-13	2.85%	Δεκ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)					5.09%		4.92%		5.02%		5.12%		5.76%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)					0.56%		0.61%		1.30%		2.02%		2.87%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)					5.05%		5.07%		5.21%		5.56%		5.79%	
Χρηματοδότηση														
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	227.65	Δεκ-15	227.25	Νοε-15	235.20	Δεκ-14	239.33	Δεκ-13	255.50	Δεκ-12
Α. Γενική Κυβέρνηση					23.72		23.00		23.56		21.81		28.24	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις					96.36		96.54		101.35		103.20		107.33	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ					94.16		94.26		96.70		100.43		106.14	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.					13.40		13.46		13.58		13.89		13.79	
Καταθέσεις και Ρέπος														
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+Β+Γ)	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	157.81	Δεκ-15	155.19	Νοε-15	207.89	Δεκ-14	212.84	Δεκ-13	218.91	Δεκ-12
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)					133.79		130.67		173.22		177.02		173.35	
Α1. Γενική Κυβέρνηση					10.41		9.77		12.93		13.77		11.90	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)					21.19		20.03		26.05		28.26		26.39	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις					1.38		1.59		2.00		3.10		2.21	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα					3.64		3.87		4.56		4.38		3.75	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις					16.17		14.57		19.49		20.77		20.42	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ					102.19		100.88		134.24		134.99		135.06	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης					1.36		1.25		1.44		1.39		1.70	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης					22.66		23.27		33.22		34.43		43.86	
Δείκτες Εμπιστοσύνης														
Οικονομικό Κλίμα - Συγκριενρωτικός Δείκτης Εμπιστ. Βιομηχανία	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	91.6	Ιαν-16	87.6	Δεκ-15	95.9	Ιαν-15	93.4	Ιαν-14	86.4	Ιαν-13
Υπηρεσίες					-10.1		-13.6		-7.9		-11.2		-13.7	
Καταναλωτές					-5.3		-16.6		9.0		2.5		-28.6	
Λιανικό Εμπόριο					-63.9		-61.1		-49.3		-62.7		-71.9	
Κατασκευές					-3.4		-5.3		-1.0		-11.6		-30.5	
					-37.9		-49.1		-29.8		-23.4		-58.6	

**Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης
& Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών****Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος**
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank**Δρ. Τάσος Αναστασάτος**
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank**Ιωάννης Γκιώνης:** Ερευνητής Οικονομολόγος
Δρ. Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομική Αναλύτρια
Όλγα Κοσμά: Οικονομική Αναλύτρια
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομική Αναλύτρια G10
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητρια ΟικονομολόγοςEurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str., 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr**Eurobank Οικονομικές Μελέτες**Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group